

STABILNÍ DODAVATELSKÉ ŘETĚZCE, TO JE TO, OČ TU BĚŽÍ POMOCI MŮŽE DUE DILIGENCE

Dodavatelští řetězce – bezpečné a také udržitelné – jsou od začátku pandemie covidu a v návaznosti na ruskou agresi na Ukrajině klíčovými slovy pro většinu obchodníků a podnikatelů. Příčiny a důsledky jejich přerušení z nich činí téma jak na národní, tak i mezinárodní úrovni. Společně se snahou o diverzifikaci zdrojů se hledají i další nástroje, jak zvýšit odolnost dodavatelských řetězců. Jedním z těchto nástrojů je rovněž zvýšení znalosti o jednotlivých článcích dodavatelského řetězce ze strany odběratelů. Vychází se z předpokladu, že čím více víte o svých dodavatelích a o tom, jaký má jejich činnost vliv na okolí, tím dříve rozpoznáte rizika a můžete na ně včas reagovat. Znalost může být zprostředkována různými způsoby a due diligence čili náležitá péče je jedním z těch efektivnějších.

Due diligence byla v podnikání tradičně chápána v kontextu řízení rizik, nejčastěji při akvizicích či spojování podniků, aby se odhalil skutečný stav nabývaného podniku, a snížila se tak rizika pro následné podnikatelské aktivity. Stejný nebo podobný proces se používá i při hodnocení rizik a dopadů na další oblasti zájmu. V případě udržitelných dodavatelských řetězců se hodnotí rizika a dopady

na společnost, včetně pracovních podmínek, na životní prostředí, na daňové chování, na technologie a vědu, náchylnost ke korupci a další.

Podnik tedy zkoumá vliv, a zejména negativní vliv, článků svého dodavatelského řetězce na okolí, a tím zároveň snižuje riziko dopadající na svou hospodářskou činnost. O jiných výhodách tohoto

postupu, jako je například dobrá pověst podniku u odběratelů a spotřebitelů či snadnější přístup k financování, nemluvě.

Co se týče náležité péče v dodavatelských řetězcích, je možné říct, že jeden z nejpropracovanějších systémů vychází z dílny OECD. V roce 2018 byl pod názvem OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (Pokyny

OECD pro náležitou péči na podporu odpovědného chování podniků) publikován návod obsahující doporučení a praktické příklady, jak provádět náležitou péči.¹ Na mnoha příkladech bylo prokázáno, že právě odběratelé, kteří se pravidelně zajímají o jednotlivé články svého dodavatelského řetězce, jsou lépe připraveni na případné nenadálé přerušení dodávek. Je evidentní, že možnosti prozkoumání dodavatelů jsou úměrné velikosti obchodníka či podnikatele a jeho finančním a logistickým možnostem. Nicméně i pro malé a střední podniky existují poměrně dostupné a nenákladné cesty, jak zjistit alespoň nějaké penzum informací.

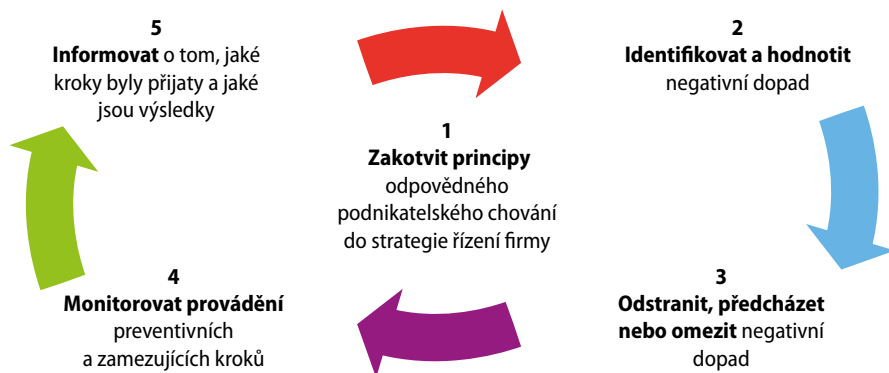
náležité péče zamezit uvádění či exportu výrobků, které mají negativní vliv na vybrané oblasti životního prostředí či na spravedlivé fungování společnosti, a kladou si za cíl zároveň posílit stabilitu a odolnost dodavatelského řetězce. A to nejen ve prospěch jeho koncových částí v Evropě, ale i ve prospěch horní části řetězce, což je jak investice, tak i jedna z hodnot, kterou je napomáhání rozvoji a stabilitě ve světě.

Některé z návrhů je potřeba ještě doladit, aby byly proveditelné a nadměrně nezatěžovaly jak členské státy EU, tak podnikatele a nesnižovaly konkurenceschopnost evropské ekonomiky. Nicméně je

Návrhy EU legislativy zaměřující se na odpovědné podnikatelské chování:

- návrh nařízení o uvádění výrobků spojených s odlesňováním na trh;
- návrh směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti;
- návrh směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti;
- návrh nařízení o bateriích a odpadních bateriích;
- návrh nařízení o zákazu výrobků vyrobených s použitím nucené práce.

Proces náležité péče dle OECD

textilní a obuvnický průmysl: informace k připravovanému návodu pro podniky, jak usnadnit přístup k minimálnímu životnímu minimum v dodavatelských řetězcích⁴, e-training k náležité péči v textilním a obuvnickém sektoru (v angličtině);⁵

zemědělství: zpráva OECD o odpovědném podnikatelském chování v zemědělství v Latinské Americe a Karibiku⁶, informace k připravovanému návodu pro podniky, jak přistupovat k odlesňování a k náležité péči v zemědělských dodavatelských řetězcích;⁷

finančníctví: náležitá péče o odpovědné podnikatelské chování při projektovém financování a financování založeném na aktivech.⁸ ■

Kromě obecných kroků platných pro všechna odvětví byla vyvinuta i speciální doporučení pro některé sektory, které mají větší náchylnost k rizikům.² Typicky se jedná o textilní průmysl, zemědělství, těžební průmysl, ale je zde zahrnuto i finančníctví, a to ne kvůli rizikům, ale kvůli své zastřešující povaze a velkému zprostředkovanému vlivu, který má na všechna odvětví.

zřejmé, že i přesto, že se trend zvyšující poptávku po udržitelných produktech a službách může zpomalit v důsledku ekonomické situace spotřebitelů a odběratelů, je velmi nepravděpodobné, že by se vrátil k ignorování původu výrobků a toho, za jakých podmínek tyto výrobky byly vyrobeny či služby poskytnuty. Je tedy v zájmu konkurenceschopnosti se adaptovat.

Mnozí obchodníci a podnikatelé se v nadcházejících měsících a letech setkají s náležitou péčí prostřednictvím nových předpisů Evropské unie. Návrhy těch nejdůležitějších uvádíme níže. Jedním z jejich společných principů je za použití

Kromě již zmíněných zdrojů na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu v sekci Národní kontaktní místo OECD uvádíme vybrané nejnovější zdroje OECD s užitečnými informacemi o hodnocení rizik ve vybraných sektorech:³

TEXT: LUDMILA HYKLOVÁ

FOTO: SHUTTERSTOCK A ARCHIV AUTORKY

Mgr. Ludmila Hyková,
....., MPO

1 <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/narodni-kontaktni-misto-pro-smernici-oecd/smernice-a-sektorove-pokyny/pokyny-pro-nalezitou-peci-na-podporu-odpovedneho-chovani-podniku--240701/>

2 <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/narodni-kontaktni-misto/smernice/default.htm>

3 OECD Update on implementation of due diligence guidance and regional programmes, October 2022

4 <https://mneguidelines.oecd.org/handbook-for-companies-to-enable-living-incomes-and-wages-in-global-supply-chains.pdf>

5 <https://mneguidelines.oecd.org/oecd-e-learning-academy-on-responsible-business-conduct.htm>

6 <https://mneguidelines.oecd.org/responsible-business-conduct-in-the-agriculture-sector-in-latin-america-and-the-caribbean%20.pdf>

7 <https://mneguidelines.oecd.org/OECD-FAO-practical-business-tool-on-deforestation.pdf>

8 https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/responsible-business-conduct-due-diligence-for-project-and-asset-finance-transaction-s_952805e9-en